

Historie

Asi 10000 let před Kristem: První stopy osídlení

1. tisíciletí před Kristem: Keltské osídlení celý prostranství německého jihu. Lze též předpokládat, že se usídlili i v Eichstättu. Název města pochází z původního keltského názvu a znamená „obytné místo“.

80 - 260: Oblast Eichstättu je součástí římské provincie Raetia. Hlavní město provincie je Augsburg. Na území dnešního města Eichstätt lze předpokládat, že se nacházela římská osada. Hraniční čára se nacházela o něco severněji, v blízkém Pfünzu chránil hráz hraniční opěvnění. Po opakovaných vpádech Aleanů opuští Římané tuto provincii.

740: První písemná zmínka o místu „Eihstai“.

741: Po svém vysvěcení Bonifácem stává se Anglosas Willibald prvním biskupem z Eichstättu. Nachává postaví první dóm.

787: 1. července Willibald umírá. **Mezi léty 870 a 879:** Převoz tělesných ostatků Walburgy, sestry Willibalda, z kláštera Heidenheim am Hahnenkam do Eichstättu. Její hrob se stává významným poutním místem.

908: - Biskupský dómský hrad v Eichstättu získal od úředního vlastníka Erchanbalda tržiň-, mincovní-, celní a městská práva.

11. století: První rozkvět Eichstättu, druhý - románský dóm je zdoben. Eichstätt je poprvé popisován jako „místo“. Biskup Gebhard I. se stává papežem Victorem II. Za Gunderkara II. je v biskupství vysvěceno více než 100 kostelů.

1305: Po smrti posledního hraběte Gebharda VII. z Hirschbergu, který nezanechal žádného potomka, končí rod dosavadního eichstättského zemského mistodržitele. Die zvěstí se dědici stavají biskupové z Eichstättu, kteří od tohoto okamžiku až do sekularizace církevního majetku v 19. století jsou knížecími biskupy a současně i duševními a světskými pány regionu.

14./15. století: Druhý rozkvět města díky hospodářsky prosperujícímu občanskému stavu – základem je soukenické řemeslo. Vznik čtyř městských předměstí. Stavba třetilo, gotického dómu s křížovou cestou a hřbitovem. Knižnici biskupové staví hrad Willibald jako důkaz jejich nové světské moci jako opěvnění pro ochranu města.

16. století: Eichstätt je centrem rekatolizace a dosahuje nového rozkvětu. Založením „Collegium Willibaldium“ je založen první německý kněžský seminář podle zásad konsliu z Trientu. Hrad Willibald

je přestavěn stavebním mistrem Eliase Hollem z Augsburgu na renesanční zámek. Přitom vzniká slavná botanická zahrada „Hortus Eyslettensis“.

1634: Během třicetileté války je Eichstätt švédskými a hesenskými vojsky dobyt a téměř zcela zničen. Ze středověké zástavby je zachováno jenom několik domů a kostelů, všechny před dómem. Výstavba nového barokního rezidenčního města trvá více než 100 let. V popředí zde zejména vystupují italsí stavitelé Jakob Engel, Gabriel de Gabrieli a Maurizio Pedetti.

18. století: Rezidence a rezidenční náměstí je dostavěno. Poslední rozkvět knížecího biskupského Eichstättu.

1802: V důsledku sekularizace spadá Eichstätt pod Bavorsko.

1817 – 1833: Pod bavorskou nadvládou opanují vévodové z Leuchtenbergu eichstättské knížectví.

1855: Eichstätt patří nyní konečně k Bavorsku. Město se stává sídlem správního soudu. Po znovu založení kněžského semináře 1834 je to druhý krok k ukončení stagnace po sekularizaci. Eichstätt tímto navazuje na své tradice ve vzdělávání a správě. Naproti tomu zde nezanechá průmyslový rozmach tohoto století žádné viditelné stopy.

1939 – 1945: Díky shodě šťastných náhod přejíže Eichstätt válku téměř bez škod. V neposlední řadě zde důležitou roli hrála církev.

Od 1972: Po územní reformě v Bavorsku patří Eichstätt pod vládní obvod Horní Bavorsko. Církevní všeobecná vysoká škola vzniká sloučením teologické a pedagogické vysoké školy.

1973: Mezi Eichstättem a Bolca Vestenanova (v Itálie) vzniká partnerství a 20. října 1973 dochází k slavnostnímu podpisu partnerské smlouvy. **1980:** Z církevní všeobecné vysoké školy se stává Katolická univerzita Eichstätt. Touto institucí vzniká jediná katolická univerzita v německý mluvčím

prostoru a současně je konsolidace Eichstättu jako školského a správního města dovršena. Následuje výstavba mnoha nových budov v duchu moderní architektury.

2001: Universita dostává nové jméno: Katholische Universität Eichstätt – Ingolstadt.

2002: Partnerství mezi Chrástavou (dříve Kratzauv) České republiky je zpečetěno a 28. září je oficiálně oslavováno.

2008: Jubileum města – 1100 let Eichstättu.

Prohlídky s průvodcem

Poznat Eichstätt: Duben – říjen: každou sobotu, 13.30 hod. od Turist. infocentra: Červen – září: navíc každé pondělí a středu, 13.30 hodin od Turist. infocentra

Procházka nočním Eichstättem: Květen až červenec: každý pátek od 20 hod; Srpen –říjen: každý pátek od 19.00 hodin; Sráz: radnice

Prohlídky dómu a rezidence: Tříkrát týdně, termíny získáte u Turist. infocentra Eichstätt

Dóm vč. kleonitce a muzea: Květen – září: každou 1. a 3. nedělí v měsíci od 15 hod; Sráz: Dóm – hlavní vchod

Prohlídky hradni zahrady: Květen – září: každou 2. a 4. nedělí v měsíci od 15.30 hod; Sráz: Hradní zahrada u hradu Willibaldsburg

Prohlídka rezidence: Velikonoční neděle do října (od 5 osob), soboty, neděle, pátky: 10.15 hod, 11 hod, 11.45 hod., 14. hod., 14.45 hod., 15.30 hod. Sráz: vchod do rezidence (nyní Zemský úřad)

Prohlídka Diecézního muzea: Duben – říjen po domluvě; Sráz: pokladna muzea

Prohlídka Jura Muzea Celoročně, neděle 14 hod. u pokladny muzea

Skupinové prohlídky po dohodě: Stejně jako tematické prohlídky (např. moderní architektura) a prohlídky v cizím jazyce (anglicky, francouzky, italsky,ruský) prostřednictvím Turist. informačního centra Eichstätt a u příslušných muzei.

Zahrady

Bastionsgarten (Hradní zahrada) **C4**
Hesenskými vojsky dobyt a téměř zcela zničen. Ze středověké zástavby je zachováno jenom několik domů a kostelů, všechny před hradu Willibaldsburg. Světově známá renesanční zahrada.

da byla založena za knížecího biskupa Konrada von Gemmingena koncem 16. století, avšak již začátkem 17. století díky stavbě opěvnění a v době 30-leté války znovu zničena. Dnes je tato ukázková zahrada osázena podle ručně malovaných mědytíln ze známého vynikajícího svazku od Basilius Beslera ze 17. století.

Otevřeno: od poloviny dubna do poloviny října, denně kromě pondělků

Biotopgarten Notre Dame **G2**
(Biotopní zahrada Notre Dame)
Výstavní zahrada přírodního parku Altmühl představuje důležité novodobé biotopy tohoto regionu v prostorách původní klášterní zahrady. Zahrada smyslu. Adresa a otvárací doba u Informačního centra přírodního parku Altmühltal.

Hofgarten (Dvorní zahrada) **H3**
Zahradní prostor původní knížecí-biskupské letní rezidence s barokní zahradou, anglickým parkem a arboretem (zahrada stromů). Souhra přírody a architektury (letní rezidence, pavilony, kašny). Mimořádná ukázka stromů z místních a exotických zástupců (mamuti strom, gingko strom, trubkový strom).

Otevřeno: každodenně, celoročně v Ostenstasse 26

Gastronomie

Od příjemných kavárniček, přes známé restaurace až k labuzyňským zařízením – v Eichstättu existují překrásná místa pro kulinařské zážitky. Zvláštní pozornost zasluhují regionální speciality vč. jehněčí pečeně.

Přidvořba města (pokud není uvedeno jinak): +49 (0) 8421

Adler Garni, Marktplatz 22, **F2**
tel. 6767 ↗

Aruno's Küche, Ostenstraße 16, **H2**
tel. 9378185 ↗

Bar L'incontro, Luitpoldstraße 20, **G2**
tel. 5690 ↗ ↗ ↗

Bergluft, Rupertberg, tel. 2538 ↗

Bogartz, Ostenstraße 4, **G3**
tel. 936101 ↗

Braugasthof Trompete, Ostenstraße 3, **G2**
tel. 98170 ↗ ↗ ↗ ↗ ↗

Burgschänke, Burgstraße 19, **C4**
tel. 80444 ↗

Café-Bistro Journal, Westenstraße 7, **F2**
tel. 906363 ↗ ↗

Café Lehner-Bäck, Marktplatz 4, **F2**
tel. 9373880 ↗ ↗ ↗

Café Schneller, Bahnhofplatz 14, **F3**
tel. 2608 ↗ ↗

Café Schneller, Franz-Xaver-Platz 4 **E2/3**
tel. 90 24 86 ↗

Café Schneller, Marktplatz 20, **F2**
tel. 9365770 ↗ ↗

Café Schneller, Weißenburger Straße 25, **D3**
tel. 2608 ↗

Café-Konditorei-Hotel garni Fuchs, **G3**
tel. 4798 en 6789 ↗ ↗ ↗

Café-Restaurant + Wellnesshotel Schönblick, Hohes Kreuz 11 (1,5 km), tel. 936080 ↗ ↗ ↗ ↗

China Restaurant Jade, Pfahlstraße 33, **F2**
tel. 8380 ↗

Crocue-Pizza-Bar Dal Fu-Fo, Westenstraße 23, tel. 934451 ↗

Da Nello Trattoria Bavarese , Kipfenberger Straße 5, tel. 908889 ↗ ↗	L1
Dalmatia Grill , Pfargasse 1, tel. 4547 ↗	F2
Dasda terras en discotheek , Mondschweigweg 9, tel. 378 ↗ ↗	A4
Die kleine Café-Bar , Luitpoldstraße 8, tel. 935169 ↗ ↗	G2
Diwan Shisha Bar , Pedettstraße 16, tel. 0151/172 48 139 ↗	F2
DJK Sportgaststätte , Schottenau 24, tel. 4981 ↗ ↗	J2
DomCafe , Marktplatz 5, tel. 2698 ↗ ↗ ↗	F2
Eiscafé Cortina , Marktplatz 13, tel. 1507 ↗ ↗	F2
Eiscafé Dolomiti , Marktplatz 6, tel. 9359878 ↗ ↗	F2
Euro-Bar , Industriestraße 18 b + c, tel. 904408 ↗ ↗	L3
Fiddler's Green Irish Pub , Gabrielstraße 6, tel. 905136 ↗	F2
Gasthaus Zur Lüften „Romeo“ , Zur Lüften 11, tel. 9355111 ↗ ↗	G1->
Gasthof Ratskeller , Kardinal-Preysing-Platz 8, tel. 901258 ↗ ↗ ↗	G2
Gasthof Sonne , Buchtal 17, tel. 6791 ↗ ↗	G1
Gaststätte Frey , Bahnhofplatz 15, tel. 2850 ↗ ↗	E3
Gaststätte Wegscheid , OT Wintershof, tel. 6374 ↗	A1
Haifischbar , Herzogsteg, tel. 99953 ↗ ↗	E2
Café-Restaurant + Wellnesshotel Schönblick , Hohes Kreuz 11 (1,5 km), tel. 936080 ↗ ↗ ↗ ↗	A1->
China Restaurant Jade , Pfahlstraße 33, tel. 8380 ↗	F2
Crocue-Pizza-Bar Dal Fu-Fo , Westenstraße 23, tel. 934451 ↗	E2

Hirschenwirt , Brückenstraße 9, Wasserzell, tel. 9680 ↗ ↗ ↗ ↗	A5->
Hotel Landgasthof Pröll , Am Haselberg 1, Landershofen, tel. 98830 ↗ ↗ ↗ ↗	L1->
Istanbul Imbiss , Luitpoldstraße 7, tel. 90157 ↗	G2
Jugendherberge , Reichenaustraße 15, tel. 980410 ↗	D3
Jurastüberl , Buchtal 3, tel. 3767861 ↗	F1
Landgasthof zum Müllerwirt , Hauptstraße 10, Wasserzell, tel. 7989 ↗ ↗ ↗ ↗	A5->
Luis Restaurant & Bar , Kolpingstraße 1, tel. 9373088 ↗ ↗ ↗ ↗	E4
Maletter , Domplatz 1 tel. 935 61 91 ↗ ↗ ↗	G2
Marienhaus – kloosterpension St. Walburg , Walburgiberg 1+3, tel. 98870 ↗	E1
Martin's Piccibello , Soltauau 30, tel. 9369770 ↗ ↗ ↗	L3->
Mc Donald's , Weißenburger Straße 38, tel. 907781 ↗ ↗	C2
Mojo , Marktgasse 9, tel. 905136 ↗	F2
Mr. Eis , Westenstraße 18, tel. 907383 ↗	E2
Nachtwächter , Luitpoldstraße 17, tel. 0175/301633 ↗	G2
Pizzeria Piccola , Luitpoldstraße 32, tel. 6149 ↗	G2
Pizzeria Roma , Elias-Holl-Straße 3b, tel. 6195 ↗ ↗	C3

Restaurant – Café im Paradeis , Marktplatz 9, tel. 3313 ↗ ↗ ↗	F2
Restaurant Domherrnhof , Domplatz 5, tel. 6126 ↗ ↗ ↗	F2
Ristorante-Pizzeria Tartufo , Marktplatz 22, tel. 7070360 ↗ ↗	F2
Ristorante-Pizzeria 4 Jahreszeiten , Luitpoldstraße 13, tel. 9375335 ↗	G2
Schamerau Sportgaststätte , OT Rebdorf, Weiheracker 2, tel. 80938 ↗ ↗	A5->
Schmankerlwirtshaus Krone , Domplatz 3, tel. 4406 ↗ ↗	F2
Schneider's , Pfahlstraße 25, tel. 9378265 ↗ ↗ ↗ ↗	F2
Segafredo Piazza Bar , Domplatz 18, tel. 908665 ↗ ↗	F2
Sirtaki , Westenstraße 17, tel. 9398826 ↗ ↗	E2
Sultangrill , Weißenburger Straße 22, tel. 906352 ↗	D3
Tagesheim Schottenau , Schottenau 29, tel. 2743 ↗	J2
Tagungshotel Kolping-Bildungsstätte , Burgstraße 3, tel. 90710 ↗	E4
Trachtenheim , Parkhausstraße 23, tel. 7726 und 7247 ↗ ↗	F4
VfB-Heim , Am Sportplatz 8 tel. 7205 ↗ ↗	I3
Waldgasthof Geländer , Geländer tel. 6761 ↗ ↗ ↗ ↗	A1->
Weißes Roß , Am Graben 21 tel. 5808 ↗ ↗ ↗ ↗	G1
Zum Goldenen Adler , Westenstraße 76 tel. 4488 ↗ ↗	D1
Zum Gutmann , Wirtshaus + Kleinkunst, Am Graben 3b, tel. 904716 ↗ ↗ ↗ ↗	G1/2
Kompletní přehled stravovacích a ubytovacích zařízení lezele v časopise „Urlaubsmagazin“ prostřednictvím Turist-Information Eichstätt.	G2
Legenda	
↗ Restaurace	↗ Zahradní restaurace
↗ Pohostinství občerstvení	↗ Ubytování
↗ Kávárna	

Solarium	
Sun & Park Westenstrasse 141	C1
Casa del Sol Rebdorfer Strasse 34	A4
Taxi	
Taxi Schneider Franz-Liszt-Strasse 2, telefon 4009	
Taxi Schwarz Weissenburgerstrasse 9, telefon 936061	
Tenis	
TC Rot-Weiss Eichstätt 8 hřišť, Dreifeldhalle, Römerstrasse 12, telefon 4238	J/K3
Städtisches Sportzentrum/DJK 3 hřišť, DJK-Halle (v zímě) Schottenau 27, telefon 902182	J2
Univerzity	
Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt Ostenstrasse 26, telefon 930	H2/3
Fakulty: Teologická, filozoficko-pedagogická, jazyková a literární věd, matematicko-zeměpisná, ekonomická (Ingolstadt), regionální pedagogická/ církevně vzdělávací (Eichstätt a Mnichov, dálkové studium) sociální práce (dálkové studium)	
Ubytování / zprostředkování	
Pro Eichstätt: Tourist-Information Eichstätt Telefon 6001-400	F3
Pro přírodní park Altmühltal: Informationszentrum Naturpark Altmühltal, telefon 9876-0	G2
Ztráty a nálezy	
Na radnici, Marktplatz, telefon 6001-500	F2
Železnice	
Deutsche Bahn AG Informace: Ingolstadt, Telefon 0841/9741325 Informace: telefon 0180/5996633	

Muzea

Domschatz- und Diözesanmuseum (Klenotnice dómu a diecézní muzeum) Rezidenzplatz 7, telefon 08421/50742	F3
Znázornění historie zbrocení biskupství Eichstättu v plastikách, lidovým umění a v malířství. Klenotnice s vzácnými relikviemi, kalichy, monstrancemi, mincemi. Sál kapitulý původní místo volby biskupů.	B4
Otevírací doba: Duben až říjen: Středa až pátek 10.30 – 17 hod. Sobota, neděle, svátky: 10.30 – 17 hod Mimořádné prohlídky po dohodě	
Museum Bergér Harthof Harthof, telefon 08421/4663	A1->
Soukromé muzeum s výběrem fosilií nalezených na Blumenbergu, mimo jiné dravá ryba při polykání kořisti. Funkční kamenoskl.	
Muzejní prodejna se zkenámenlami, minerály, ozdobnými a pravými kameny.	
Otevírací doba: Červenec až do konce letních prázdnin v Bavorskudenně 10- 17 hod Květná neděle až do konce června a do poloviny září do konce října: v pracovní dny 13.30 – 17 hod., neděle a svátky 10 – 17 hod.	
Informationszentrum Naturpark Altmühltal Notre Dame 1, telefon 08421/9876-0	G2
Informační centru jednoho z největších přírodních parků Německa u původním kláštere Notre Dame. Nově sestavena výstava o historii, kultuře, životě, ekologii, volnočasových možnostech, biotopní zahrada a zahrada smyslu. Akce a exkurze pro dospělé a děti. Informace prostřednictvím, Partner-Naturpark Sierra de María in Andalusien.	

Otvírací doba: Květná neděle až do konce října: Po až Pá 9-17 hod., So, Ne a svátky 10 – 17 hod. (svatodušní sobota až do konce letních školních prázdnin v Bavorsku do 18 hod.) Listopad až březen (pouze turist.informace) Po až Čt: 9 – 12 hod., 14 – 16 hod. Pá: 9 – 12 hod.

Jura-Museum Burgstrasse 19 (na hrade Willibaldsburg) Telefon 08421/2956

Přírodovědecká sbírka hlavně se zaměřením na geologii a paleontologii zdejší jura oblasti.Fosilie ze svrchnojurského Solnhofen Plattenkalk. Mimo jiné exemplář „praprlaká“ Archaeopteryxve, v prostoru akvária „živé fosilie „ jako je loděnka, bazální hlavonožce, další akvárium zachycující ekosystém korálového útesu vč. ryb. Multivideo představení v 10:15 a 15 hod.

Otvírací doba: Duben až září: Út – So 9-18 hod. Říjen až březen: Út – So 10 – 16 hod. Pondělky, 1. leden, masopustní úterý, 1. listopad, 24./25. a 31. prosince uzavřeno

Ur- und Frühgeschichtliche Museum (Pravěké a středověké muzeum) Burgstrasse 19 (na hrade Willibaldsburg) Telefon 08421/69450

Muzeum Historického spolku o historickém vývoji tohoto regionu od doby kamenné až do ranného středověku. Kostra asi 60 000 let starého mamunta, důkazy o lůžbě zešlaca během keltské doby, rozsáhlé nálezy z římských opěvnění a sídel z okolí, jediný nálezy římského měřicího přístroje „Groma“ na sever od Alp. Otvírací doba: stejné jako u Jura-Museum

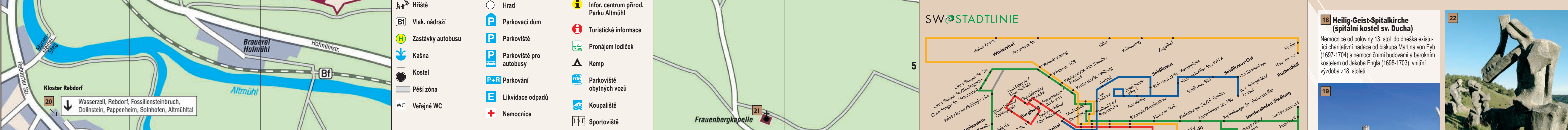
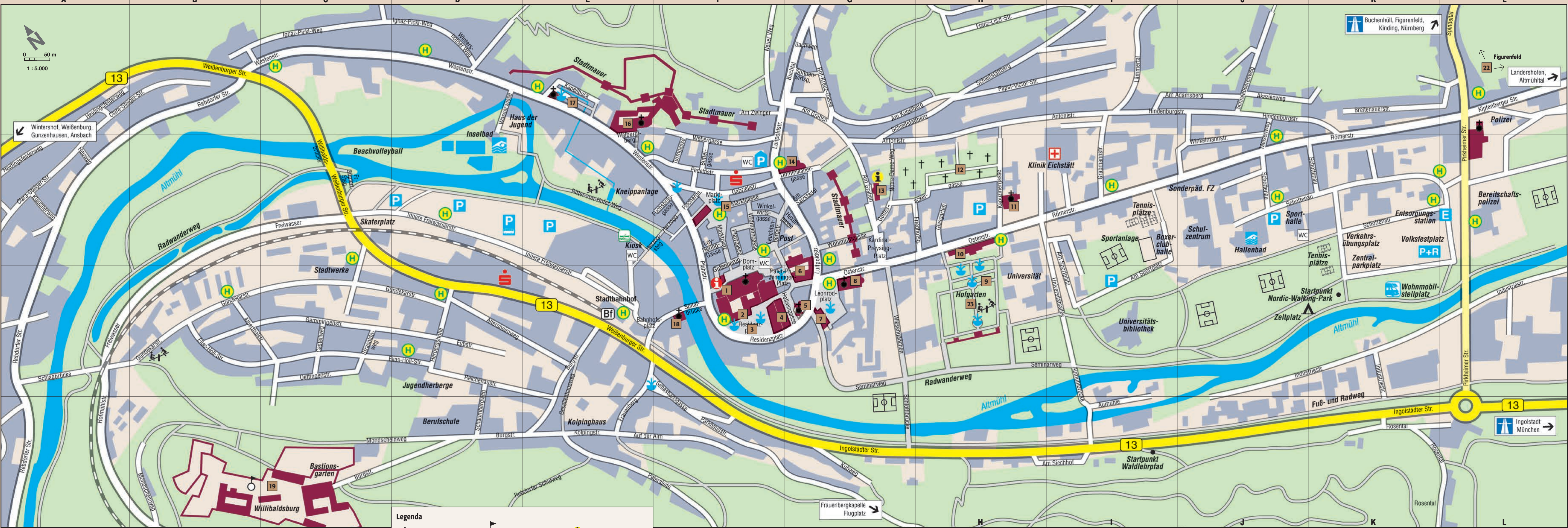
Tiererlebniswelt Altmühltal (Svět zvířat Altmühltal) Geländer bei Eichstätt, telefon 08421/6761

Soukromé muzeum s více než 800 zvířecími a rostlinnými preparáty , zhotovných die životních situací.

Otvírací doba: Duben – říjen: denně 10 – 20 hod., listopad až březen: So a Ne 10 – 18 hod.

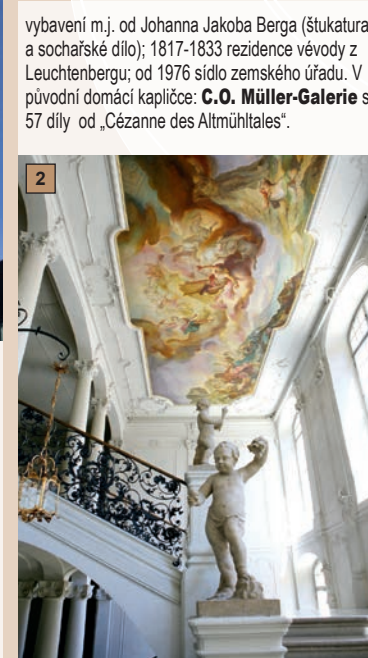

Od A do Z

1 Dom
Stavební prvky jsou převážně z 11. až 16. století nad původní stavbou z 8. století. Pozdně gotický kostel s kryptou a křížovou cestou. Barokní západní fasáda od Gabriela de Gabrieli (1716-18), papírně-horní oltář (1489-97), vysoký oltář (okolo 1480 a 1884), sv. Willibald asi od Loy Henrika (1514), Madonna (okolo 1430) skleněná okna od Hanse Holbeina (asi 1500). V prostorách na křížovou cestou je: **Diözesan-Museum**.

2 Ehem. Fürstbischöfliche Residenz (původně knížecí biskupská rezidence)
Barokní tříkřídlová stavba od Jakoba Engla a Gabriela de Gabrieli (1700-27); schodiště a zrcadlový sál ve stylu rokoka od Maurizio Pedetti (1768/68);

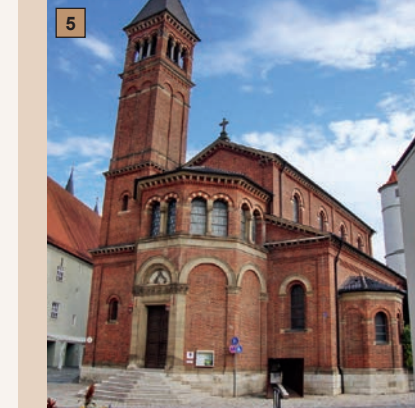
3 Residenzplatz (Rezidenční náměstí)
Významné městské stavební zařízení evropského významu. Okolní zástavba od Gabriela de Gabrieli (1725-1736). Původně šlechtické dvory; pův. generální vikariát; pův. kanonické dvory; pův. knížecí biskupská kancelář (Residenzplatz 2). V tomto prostoru se nachází: také **Mariánská kašna a Mariánský sloup** od Maurizio Pedetti (1776/77), sochy od Johanna Jakoba Berga.

4 Altes Stadttheater (Staré městské divadlo)
Původní knížecí biskupské sídlo (po roce 1545), sanace 1986-88; prostory pro zasedání, kulturní a společenské akce, kino.

5 Evangelisch-Lutherische Pfarrkirche - Erlöserkirche (Evangelicko-luteránský farní kostel)
Chrámová budova od Augusta Thiersche (1885-87) ve stylu raně křesťanského a románského stavebního slohu pro kostely.

6 Bischöfliches Palais (Biskupský palác)
Původně domský panský dvůr, barokní čtyřkřídlová stavba od Gabriela de Gabrieli (po roce 1736) při využití starších stavebních dílů.

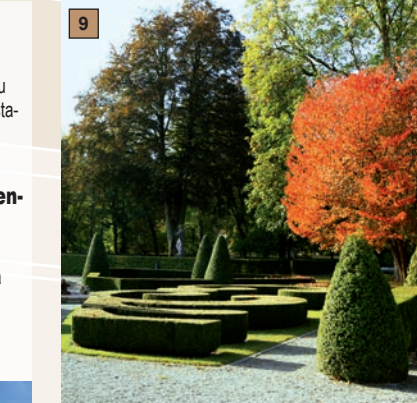
7 Bischöfliches Ordinariat (Biskupský ordinariát)
Původně domské děkanství, nad starou zástavbou asi od Maurizio Pedetti (1765), 1965/66 rozsáhlé stavební úpravy vnitru od Karl Josef Schättnera.

8 Schutzengelkirche - ehe. Jesuitenkirche (Kostel Andělů strážných pův. Jezuitský kostel)
Kostel asi od Hanse Alberthala (1617-20), bohatá vnitřní výzdoba (1717-39), fresky od Johanna M. Rosnera (1717), obrazy od Johann E. Holzera (hlavní oltář 1739 a pravý přední boční oltář) a od

Johanna G. Bergmüllera (boční oltáře 1732/33). Návazné Ehem. **Jesuitenkollegium (původ. Jezuitské kolegium z 17. a 18. století)** dnes biskupský kněžský seminář. **Leonrodplatz** budovy ze 17. a 18. století od Jakoba Engla, Gabriela de Gabrieli a Maurizio Pedetti, novobarokní **Wittelsbacher Brunnen (kašna)** od Carla Sattlera a Irene Hildebrands (1905).

9 Hofgarten (Dvorní zahrada)
Původně založena ve francouzském stylu v 2. polovině 18. století, od 1817 přeměněna na „anglickou zahradu“. Na jižní stěně je pavilón od Gabriela de Gabrieli (1739), střední pavilón od Maurizio Pedetti změněn na letohrádek s fontánou (1779-1781), výzdoba figur a kašny od Johanna J. Berga a Ignaze A. Breitenauera.

10 Ehem. fürstbischöfliche Sommerresidenz (původ. Knižecí biskupská letní rezidence)
Letohrádek se střední obytnou částí a obrazárna otevřená s výhledem do zahrady od Gabriela de Gabrieli (1735-37); slavnostní sál se stropní malbou od Johanna E. Holzera (1737). Dnešní sídlo univerzitní správy, vnitřní úpravy od Karl Josef Schättnera.

11 Ehem. Kapuzinerkloster und Kapuzinakerche Hl. Kreuz und zum Hl. Grab
(původ. kapucinský klášter a kapucinský kostel sv. Kříže a sv. Hrobu). Od poloviny 12. stol. do 15. stol. skotský klášter, od začátku 17. stol. až do 2010 kapucinský klášter. Klášterní stavby ze 17. stol. byly v roce 1895 zcela nahrazeny novou zástavbou. Jednoduchá kostelní stavba (1623-25), s barokní vnitřní výstavou jako umělecký a kulturní historický skvost. Napodobení sv. Hrobu z Jeruzaléma (okolo 1160).

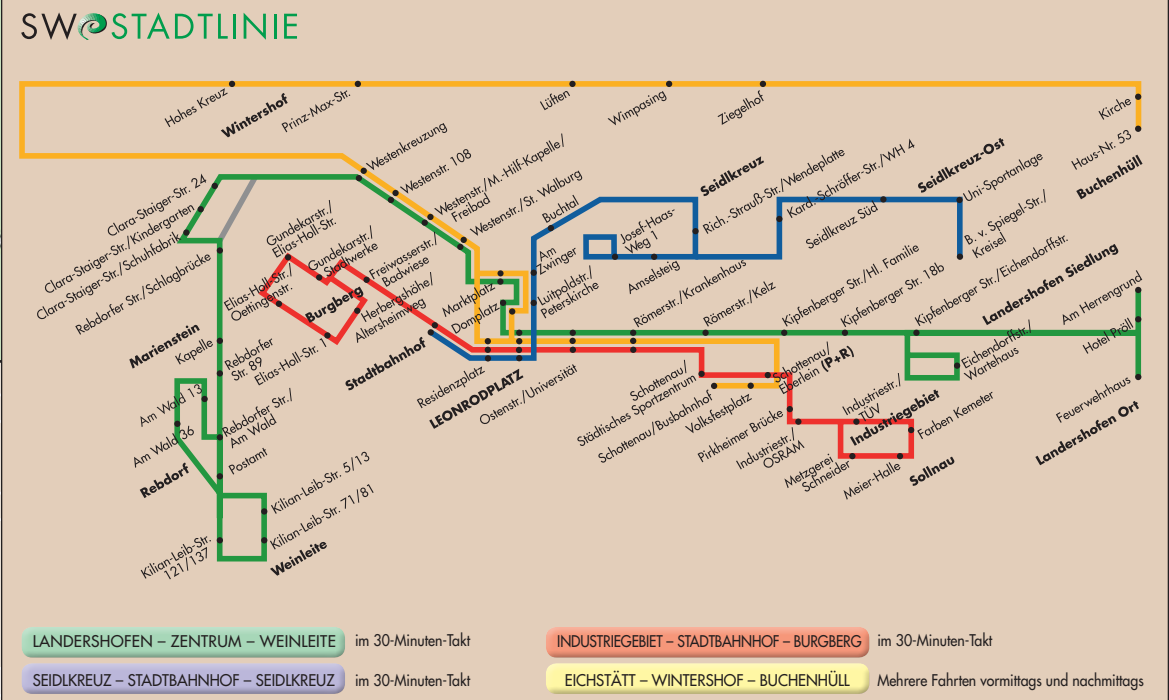
12 Ostenfriedhof (východní hřbitov)
Katolická hřbitovní kaple Marie Sněžné (z roku 1535, změny provedeny v 18. stol.); na obvodové zdi je mnoho historických a uměleckých významných pomníků, zde se také nachází náhrobní kameny pro Gabriela de Gabrieli a Maurizio Pedetti.

13 Ehem. Kloster und Klosterkirche Notre Dame de Sacre Coeur (původní klášter a klášterní kostel Notre Dame de Sacre Coeur)
Centrální stavba od Gabriela de Gabrieli s fasádou plnou nápisů (1719-21); vnitřní fresky od Johanna G. Bergmüllera; inventář v důsledku sekularizace a znesvěcení (1806) byl prodán; klášterní stavba od

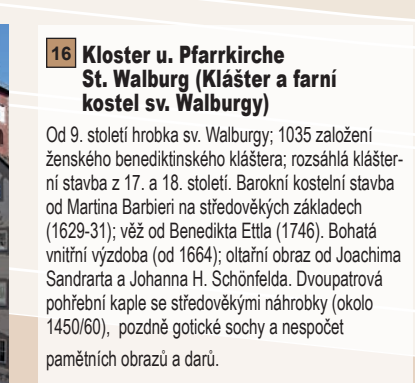

Benedikta Etta (1714); od roku 1989 sídlo informačního centra přírodního parku Altmühl s pořádáním výstav o přírodě, kultuře a volnočasových možnostech přírodního parku Altmühl stejně jako biozahrada.

14 Ehem. Dominikanerkloster und Dominikanerkirche St. Peter (původní dominikánský klášter a dominikánský kostel sv. Petra)
Založen 13. stol.; středověký církevní objekt byl přestavěn Benediktem Ettem (1713); 1918 kromě obvodového zdí vše zničeno požárem. V původních klášterních prostorách je nyní Gabrieli-Gymnasium, v kostele je aula.

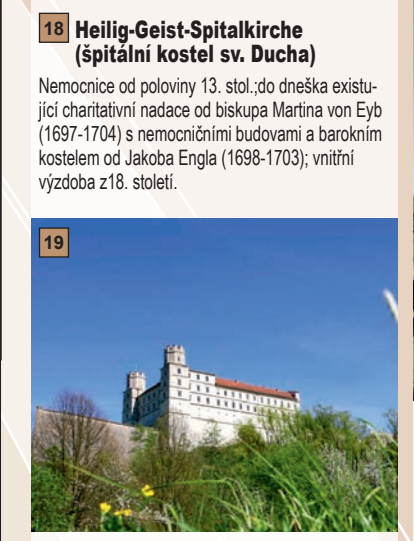
15 Marktplatz mit Rathaus (Tržní náměstí s radnicí)
Středem města stojí **Willibaldsbrunnen (Willibaldova kašna)** od Jakoba Engla (1695), socha sv. Willibalda asi od Hanse Krupera (1625-1628). Zbytky původního farního kostela „Naši milí paní“ (1472-1546; zbořán 1818), vedle toho středověký stavební komplex s barokní fasádou, ostatní navazující stavby většinou ze 17. a 18. století. **Rathaus (radnice)** s věží z doby středověku (1444), přestavěno v barokně-biedermeierovském stylu (1823/24). **Wochenmarkt (týdenní trhy)** vždy ve středu a v sobotu dopoledne.

Od 9. století hrobka sv. Walburgy; 1035 založení ženského benediktinského kláštera; rozsáhlá klášterní stavba z 17. a 18. století. Barokní kostelní stavba od Martina Barbieri na základech středověkých záklád (1629-31); věž od Benedikta Etta (1746). Bohatá vnitřní výzdoba (od 1664); oltářní obraz od Joachima Sandrarta a Johanna H. Schönfelda. Dvoupatrová pohřební kaple se středověkými náhroby (okolo 1450/60), pozdně gotické sochy a nespočet pamětních obrazů a darů.

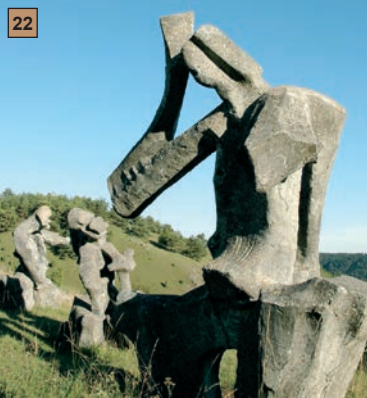
17 Kapelle Maria Hilf (Kaple Panny Marie Pomocné)
Tak zvaná vodní kaple u Kapellbucku, cechovní kaple soukeníků a barvířů; středověký kůr a barokní kostelní loď (1656); stropní malba od Johanna M. Franze.

18 Heilig-Geist-Spítalkirche (Spítální kostel sv. Ducha)
Nemocnice od poloviny 13. stol.; do dneška existující charitativní nadace od biskupa Martina von Eyb (1697-1704) s nemocničními budovami a barokním kostelem od Jakoba Engla (1698-1703); vnitřní výzdoba z 18. století.

19 Willibaldsburg (hrad Willibaldsburg)
Rozsáhlá stavba na horském hrbetu, od roku 1355 do 1725 obranně schopná a reprezentativní sídlo biskupů. Budovy od založení až do 18. stol.; významná je budova Gemmingenbau s dvěma věžemi podle plánu Eliase Holla (1609). V severním křídle Gemmingenbau je od roku 1976 Jura-Museum (vnitřní stavba od Karl Josef Schättnera); v jižním křídle je Ur- und Frühgeschichtliches Museum (muzeum starověku a středověku).

21 Marienkapelle auf dem Frauenberg (Mariánská kaple na hoře Frauenberg)
Původně centrální stavba, dokončena Gabrielem de Gabrieli (1739); výzdoba a obraz Mléčnice panny Marie z 18. stol.

22 Figurenfeld im Hesselant (Venkovní galerie soch v Hesselantu)
78 plastik v nádivní velikosti od sochaře a malíře Aloise Wünsche-Mittereckera, pomník proti válce a násilí (1979 plně dostavěn).

23 Büste Ritter von Führich im Hofgarten (busta rytíře von Führicha v Hofgarten)
Josef rytíř von Führich se narodil v roce 1800 v Chrastavě – dříve Kratzau. Jeho působení jako malíře a grafika je oceňováno jak v rodné Chrastavě (bronzová busta v parku za kostelem) tak i v partnerském městě Eichstätt v rezidenčním parku Hofgarten.